

Dārgie tautieši!

Man ir liels gods piedalīties šajā pasākumā Filadelfijā – Amerikas Savienoto Valstu demokrātijas šūpulī. Paldies Amerikas Latviešu apvienībai par kongresa organizēšanu un uzaicinājumu tajā piedalīties.

Filadelfija ir ne tikai nozīmīga vieta Latvijas tautiešiem, bet arī paraugs tam, ka ārpus Latvijas dzīvojošie tautieši turpina rūpēties par saiknes saglabāšanu ar dzimteni. Joprojām pastāv pati senākā latviešu biedrība ārpus Latvija – Filadelfijas Brīvu Latvju biedrība. Augsti novērtēju, ka šeit joprojām darbojas arī latviešu skola, kas jaunajai tautiešu paaudzei dod iespēju apgūt senču zināšanas un vērtības.

Vēlos pateikties Latvijas Republikas Goda konsulam Filadelfijā un Latvijas Universitātes Goda biedram Džonam Medveckim par nesavtīgo atbalstu Latvijas Universitātei, ieguldot izglītībā un dažādos veidos veicinot Latvijas atpazīstamību, īpaši tirdzniecībā, kultūrā un izglītībā.

Esmu pārliecināta, ka latviešu saikne ar dzimteni - Latviju nekad nepārtrūks. Mums visiem rūp Latvija, lai vai kur mēs atrastos.

ASV es ierados ar mērķi stiprināt Latvijas-ASV sadarbību drošības jomā, ieskaitot arī enerģētikas drošību, kā arī - attīstīt sadarbību ekonomikā un stiprināt saiknes ar latviešu diasporu ASV. Vizītes laikā esmu tikusies ar ASV viceprezidentu Džo Baidenu, kā arī ASV enerģētikas sekretāru Ernestu Monicu, Senatoriem un Kongresmeņiem. Tikšanās laikā galvenie akcenti tika likti uz drošību un enerģētiku. Ukrainas notikumu kontekstā šie jautājumi ir kļuvuši par prioritāti ne tikai Latvijā, bet visā Eiropas Savienībā. ASV mums ir nozīmīgs partneris kā NATO dalībvalstij – vēl pagājušonedēļ es sveicu ASV bruņoto spēku Eiropā 173.Sauszemes kājnieku brigādes sauszemes spēku 150 karavīrus, kuri ieradās Ādažu militārajā bāzē, un mēs sagaidām, ka sabiedroto spēku klātbūtne Baltijas reģionā ilgtermiņā kļūs intensīvāka un skaitliski apjomīgāka. Arī tiekoties ar ASV augstākajām amatpersonām mēs runājam par ASV spēku klātbūtnes nostiprināšanu Baltijas jūras reģionā.

ASV partneriem paudu Latvijas redzējumu par svarīgākajiem ES – ASV sadarbības jautājumiem, tai skaitā Transatlantiskā Tirdzniecības un investīciju līguma (TTIP) noslēgšanas nepieciešamību – es ceru, ka šo līgumu izdosies noslēgt brīdī, kad Latvija būs Eiropas Savienības prezidējošā valsts. Lai nebūtu pārpratumu, es gribu jūs skaidri informēt par savu pozīciju – laikā, kad 10 kilometru no Latvijas robežas lidinās Krievijas izlūklidmašīnas; laikā, kad Latvijai ir svarīgi, lai NATO dibināšanas līguma 5.pants strādātu; laikā, kad sabiedrība, tai skaitā ASV valdība ar bažām skatās uz 16.marta pasākumiem Rīgā, ministriem ir jāuzņemas pilna atbildība par savu rīcību, priekšplānā izvirzot savas tautas intereses.

Tagad par ASV latviešiem - mums Latvijā ir svarīgi apzināties, ka arī otrpus okeānam, dzīvo gandrīz simts tūkstoši tautiešu, kas sevi joprojām uzskata par latviešiem. Mums ir svarīgi saglabāt šo saikni, stiprināt latvisko identitāti, lai arī kur mūsu tautieši atrastos.

Pasaules Brīvo latviešu apvienība ir ārpus Latvijas dzīvojošo latviešu sabiedrības sirds, kas joprojām pukst spēcīgi un brīvi. Tieši Pasaules Brīvo latviešu apvienība savulaik ļāva saglabāt cerību par neatkarīgu Latviju un būtiski palīdzēja cīņā par tās atgūšanu. Tāpat vēlos pateikties Amerikas Latviešu apvienībai, kas pārstāv un vieno latviešus visā Amerikā, par jūsu milzīgo

ieguldījumu, pārstāvot latviešu sabiedrības intereses ASV. Gribu teikt lielu paldies par atbalstu Latvijas neatkarības atjaunošanā, atbalstu latviešu valodas un kultūras tradīciju uzturēšanā, nometņu darbībā, par regulāru atbalstu Latvijas daudz bērnu ģimenēm, bāreņiem un vecāku pamestiem bērniem. Gribu pateikties par personīgu ieguldījumu un atbalstu Latvijas augstskolām, individuālo stipendiju piešķiršanu, īpaši sadarbībā ar Latvijas Universitātes fondu. Vēlos pateikties arī par aktīvo darbību veicinot Latvijas uzņemšanu NATO un atbalstu Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijai (OECD), kas devusi neatsveramu ieguldījumu mūsu valsts drošībā un ekonomiskajā izaugsmē.

Par Latvijas politisko un ekonomisko situāciju: demogrāfiskā situācija pēdējos pāris gados Latvijā sāk uzlaboties, jaundzimušo skaits palielinās, šis jautājums ir viena no valdības prioritātēm un ar Saeimas atbalstu esam sasnieguši jau vērā ņemamus rezultātus, to skaitā panākuši bērnu pabalstu palielināšanu.

Lai ģimenes veidotos stipras un latviskas, ar mīlestību pret tēvzemi sirdī, nacionālās identitātes stiprināšana notiek arī ar kultūras palīdzību, šim mērķim Kultūrkapitāla fonds pērn atvēlēja 308 tūkstošus latu.

Latvija ir izveidojusi pamatus stabilai un ilgtspējīgai ekonomikas attīstībai, un šobrīd esam viena no straujāk augošajām ekonomikām Eiropas Savienībā. 2012. gadā Latvijā bijis straujākais IKP kāpums Eiropas Savienībā, ko veicināja patēriņa pieaugums, augošs pakalpojumu pieprasījums, jaunu eksporta tirgu apzināšana un investīciju pieplūdums. 2013. gadā izaugsme turpinājās, un IKP bija par 4,1% lielāks nekā iepriekšējā gadā. Mēs apzināmies, ka šobrīd ģeopolitiskā situācija Eiropas Austrumos ir nokaitētāka kā jebkad agrāk pēdējo divdesmit gadu laikā, līdz ar to ar lielu piesardzību skatāmies uz nākotni. Taču joprojām par savām ekonomiskajām prioritātēm varam nosaukt preču un pakalpojumu eksportu, kas kopš 2010. gada ir strauji pieaudzis, tiešo investīciju piesaisti un ražotāju konkurētspējas uzlabošanu.

Kopš 2014. gada 1. janvāra Latvija ir kļuvusi par 18. eirozonas dalībvalsti un iekļāvusies Eiropas Savienības valstu kodolā, kas ir liels ieguvums valstij, iedzīvotājiem un uzņēmējiem. Tagad varam lepoties, ka visā Eiropā var norēķināties ar monētām, kurās attēlota Latvijas tautu meita jeb, kā mēs to saucam mīļvārdiņā, "Milda". Nākamajā gadā Latvijas zvaigzne spoži iemirdzēsies Eiropas tautu vainagā – Latvija pirmo reizi kļūs par Eiropas Savienības prezidējošo valsti, kas būs liels pagodinājums un liela atbildība vienlaikus. Pērn Latvija oficiāli uzsāka sarunas par pievienošanu Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijai. Pateicamies par atbalstu Amerikas Latviešu apvienībai un Amerikas Baltiešu Brīvības Līgai (Baltic American Freedom League) un tās prezidentam Valdim Pavlovskim par sniegto nozīmīgo atbalstu.

Šobrīd jau ar drošu sirdi varu teikt, ka Latvija ir uz pareizā ceļa. Mēs varam justies lepni par Latvijas panākumiem ne tikai ekonomikā, bet arī sportā un kultūrā. Kā dažus piemērus minēšu vieglatlētes Jeļenas Prokopčukas pagājušajā gadā iegūto 3. vietu Ņujorkas maratonā, diriģenta Andra Nelsona lieliski vadīto Bostonas Simfonisko orķestri un Latvijas zvaigznes Metropolitēna Operā. Mums ir tik daudz, ar ko lepoties.

2013. gada 1. oktobrī spēkā stājās Pilsonības likuma grozījumi, kas pieļauj dubultpilsonību. Tas ir Latvijas signāls ārzemēs dzīvojošajiem tautiešiem padziļināt pilsoniskās attiecības ar Latviju.

Aicinu mūsu valsts piederīgos izmantot šo iespēju, jo Latvijai jūs visi esat nepieciešami, lai kopā strādātu pie Latvijas labklājības un veidotu valsti, kādu gribam atstāt saviem bērniem. Latviju veido cilvēki un mums svarīgs ir katrs, kurš dod Latvijai spēku. Turklāt Latvijas pilsonības pieņemšana dod iespēju ietekmēt notikumus dzimtenē – piedalīties Saeimas vēlēšanās un paust viedokli referendumos.

Valdībā esam apstiprinājuši reemigrācijas atbalsta pasākumu plānu, kam esam atvēlējuši pusmiljonu eiro. Tā uzdevums ir viens - atbalstīt ārpus Latvijas dzīvojošo Latvijas piederīgo un viņu ģimenes locekļu vēlmi atgriezties un strādāt Latvijā. Lai rosinātu aizbraukušos atgriezties mājās, mēs vēlamies sadarboties arī ar ārzemēs dzīvojošajiem latviešiem – veicināt sadarbību latviešu valodas apmācībā, nedēļas nogales skoliņu un vasaras nometņu, kā arī kultūras pasākumu organizēšanā, tāpat rast arī citus sadarbības veidus..

Noslēgumā vēlos vērst Jūsu uzmanību uz jaunu un nozīmīgu iniciatīvu, kas sniedz jaunas sadarbības iespējas, lai sekmētu ārpus Latvijas dzīvojošo latviešu saikni ar dzimteni.

2013. gada jūlijā tika rīkots Pasaules Latviešu Ekonomikas un inovāciju forums. Tā bija pirmā šāda iniciatīva, kur tika sapulcināti Latvijas izcelsmes uzņēmēji, pētnieki, finansisti, inženieri, juristi un citi profesionāļi no visas pasaules. No 120 ārzemēs dzīvojošajiem uzņēmējiem aptuveni puse bija no ASV. Par to jāsaka paldies Amerikas Latviešu apvienībai, Pasaules Brīvo latviešu apvienībai un īpaši tās prezidentam Jānim Kukainim! Šajā forumā vairāk nekā 300 Latvijas izcelsmes profesionāļi veicināja jaunu ideju un projektu rašanos. Izveidojot šādu latviešu uzņēmēju tīklu, tiek veidots svarīgs instruments Latvijas attīstībai – jaunu kopēju projektu īstenošanai. Mērķis ir pierādīt, ka globālais latvietis var būt veiksmīgs. Aicinu darboties vienoti, lai no šī projekta rastos arī pastāvīgs instruments, kam būtu svarīga loma Latvijas ekonomikas un inovāciju attīstībā. Tāpat aicinu jaunus ASV latviešu uzņēmējus iesaistīties šajā iniciatīvā, tā atbalstot Latvijas attīstību.

Vēlreiz vēlos pateikties par ASV latviešu ieguldījumu Latvijas vēstures veidošanā. Pateicoties Amerikas latviešiem, tika saglabāta Latvijas neatkarības ideja, kā arī daudzas latviskas tradīcijas un iniciatīvas. Pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas arī vairāki ASV latvieši ir kļuvuši par ministriem, varam pieminēt: Gunāru Meierovicu, Valdi un Oļģertu Pavlovskus. Bez jums mūsu Latvija nebūtu tāda kā šodien.

Gaidām Jūs Latvijā! Lai mums visiem labs kongress!